

УДК 688.39

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ТЕКСТИЛЬНО-ГАЛАНТЕРЕЙНИХ ВИРОБІВ

ОЛІЙНИК Галина, РУБАНКА Алла, КУЗЬМЕНКО Володимир
ОСТАПЕНКО Наталія
Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна
tokar.gm@knutd.com.ua

В статті проаналізовано, узагальнено та систематизовано різновиди текстильно-галантерейних виробів за різними ознаками. Зазначено їх особливості та розкрито характерні ознаки відповідно призначенню, сировинному складу, способу виготовлення, описано сфери застосування.

Ключові слова: стрічка текстильна, тасьма, еластична тасьма, шнур, швейні вироби.

ВСТУП

Текстильно-галантерейні вироби об'єднують широкий асортимент товарів масового споживання, який нараховує десятки тисяч найменувань, постійно змінюється і залежить від потреб та запитів ринку. Галантерейні товари за сировинним складом поділяють на текстильні, шкіряні, металеві, пластмасові, а також щіткові вироби і дзеркала.

До текстильної галантереї відносять товари, вироблені з волокон, пряжі, ниток і тканин шляхом прядіння, ткацтва, в'язання, плетіння, кручення та шиття. Зазначені вироби розподіляються на такі групи: нитки, стрічковкацькі вироби, плетені товари, швейна галантерея, парасольки.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Аналіз та систематизація різновидів текстильної галантереї за визначеними ознаками є невід'ємною частиною вихідної інформації для проєктування сучасних багатофункціональних виробів різного призначення.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Відповідно [1], до асортименту текстильно-галантерейного виробів відносять: стрічка текстильна – смуга текстильного матеріалу завширшки до 300 мм; тасьма – плетена чи в'язана текстильна стрічка завширшки до 50 мм; вироби плетені – вироби у вигляді шнура або тасьми, сформовані трьома або більше нитками, кожна з яких розміщена похило до осі виробу і переплетена з іншими нитками; вироби еластичні – вироби з текстильних і еластомірних ниток, пружна деформація яких при розтягуванні перевищує 50%.

Провідними вітчизняними та світовими компаніями по виготовленню текстильно-галантерейних виробів є ТПП «УКРСНАБСОЮЗ» (Україна), ПрАТ

«Гоголівська стрічковкацька фабрика» (Україна), ПП Фофанов Ю.С. (Україна), підприємство «Pasamon» (Польща) тощо.

Доцільно охарактеризувати різновиди текстильно-галантерейних виробів, серед яких найпоширенішими є стрічки. Залежно від призначення їх розрізняють: орденські; прикладні (кіперна, білизняна, брючні, для штор, корсажні, корсетні, бандажна та ін); декоративні та оздоблювальні («українка», бейка, капелюшна, лаку, оксамитка, атласна та ін); допоміжні. Стрічки виготовляють з бавовняних, шовкових, вовни, штучних, синтетичних ниток, для прикрас – з алюніта, метаніта, профільованих ниток. Ширина стрічок залежить від призначення і коливається від 5 до 130 мм. За видом обробки розрізняють вибілені, фарбовані, лощені, апретовані з муаровим ефектом, з ворсом тощо (рис. 1) [2].

Рис.1. Різновиди текстильної стрічки: а – орденська; б – для маркування; в – репсова; г – корсажна; д – оздоблювальна

Текстильні стрічки сьогодні – невід’ємна частина багатьох видів товарів. Вони використовуються як для маркування розмірів та складу матеріалів, так і для надання інформації щодо догляду за виробом. За сировинним складом текстильні стрічки виготовляють з бавовняних, поліестерових, поліефірних та поліамідних волокон.

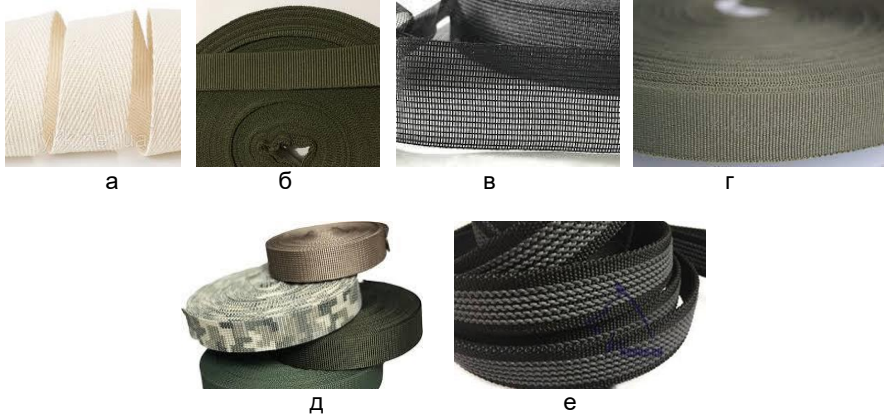
Не менш затребуваною є текстильна тасьма, яка представляє собою вузьку плетену смужку. На відміну від стрічки всі нитки в ній йдуть по діагоналі, переплітаючись одна з одною, а не під прямим кутом. Плетені вироби виробляють на спеціальних плетільних машинах з бавовняної пряжі, натурального шовку, хімічних, гумових ниток, нитки спандекс (для еластичної тасьми). У таких виробках нитки розташовуються під кутом 45°, перекриваючи по черзі одна одну або через дві, три.

Різновидами текстильної тасьми є кіперна – бавовняна стрічка з діагональним чи саржевим переплетенням, виготовляється суворю або гладкофарбованою; репсова – тасьма з характерним поперечним рубчиком по утку та ущільнений край, одним з різновидів є внутрішня та зовнішня тасьма для облямування зрізів виробів; ремінна тасьма (стропа) – текстильна тасьма з підвищеною поверхневою густиною, високою зносостійкістю. Відрізняються за щільністю, видом переплетення, сировинним складом, шириною та кольором (рис. 2).

Основними перевагами тасьми ремінної є її широке застосування у різних галузях, а саме у швейній промисловості, господарській сфері, туризмі, при транспортуванні вантажів, найбільшим попитом користується для

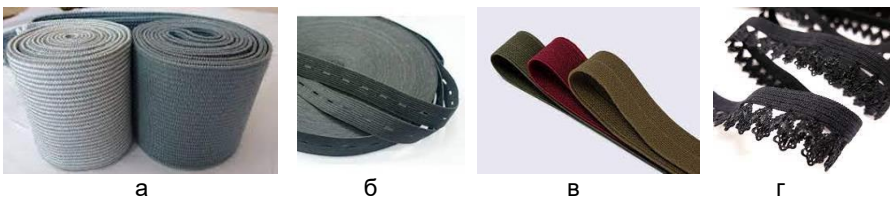
виготовлення військового спорядження та екіпірування. У швейному виробництві використовуються як ремені та лямки рятувальних жилетів, касок, ременів безпеки, поясів, нашійників і повідців для собак. Також ремінні стрічки використовуються при виробництві тентів, наметів, сумок, рюкзаків, м'яких меблів, спецодягу, обкатуванні килимів тощо.

Рис. 2. Різновиди текстильної тасьми: а – кіперна; б – репсова; в – внутрішня; г – зовнішня; д – стропа; е – стропа посилена

Одним з розповсюджених різновидів текстильно-галантерейних виробів є еластична тасьма, виробництво якої передбачає на покритті ниток латексу поліефірними волокнами. Залежно від ширини та щільності вона може використовуватись при виготовленні туристичного спорядження, спецодягу, військової форми, поясів, трикотажного одягу, взуття, сумок, масок, косметичок, чохлів тощо [3].

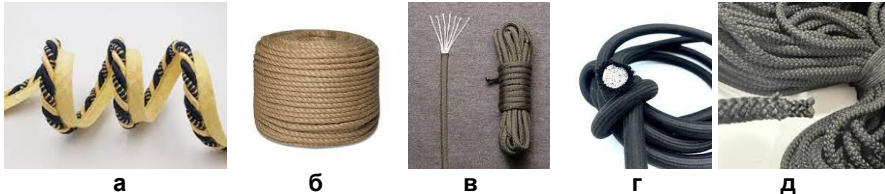
За видом оформлення еластична тасьма поділяється на: перфоровану – містить петлі для ґудзиків; обкатувальна – з потоншенням по центру вздовж тасьми, посилену – із додатковим вплетенням спеціального поліефірного волокна; ажурну – має декоративний край різної форми. Для надання тасьмам визначених характеристик використовують просочення водо-, масловідштовхувальними та іншими речовинами (рис. 3).

Рис. 3. Різновиди еластичної тасьми: а – посилена; б – перфорована; в – обкатувальна; г – ажурна

Крім текстильних тасьм використовуваними є шнури – круглі та плоскі, плетені пустотілі та з серцевиною, виті, в'язані й еластичні (рис. 4). За сировинним складом розрізняють поліпропіленові, поліесторові та поліефірні.

Рис. 4. Різновиди шнура: а – декоративний; б – джутовий; в – паракорд; г – еластичний; д – з наповненням

В парашутних системах та військовому екіпуванні застосовують паракорд – шнур, що виготовляють з поліамідних волокон. Його відмінною рисою є висока зносостійкість та міцність, що обумовлені структурою, наповнювачем та зовнішнім шаром. Серцевина паракорду складається із декількох пучків залежно від необхідного діаметра шнура і кожен з них містить ще менші пучки звитих між собою синтетичних ниток [4].

ВИСНОВКИ

В результаті проведених аналітичних досліджень засвідчено актуальність вивчення асортименту текстильно-галантерейних виробів та характеристик їх різновидів, серед яких найбільш використовуваними є стрічки, тасьми, еластичні тасьми та шнури. Систематизовано їх різновиди за формою, розміром, сировинним складом тощо. Описано сферу використання, характерні ознаки відповідно призначенню, способи виготовлення.

ЛІТЕРАТУРА

1. ДСТУ 2173-93. Вироби текстильно-галантерейні. Види та дефекти. Терміни та визначення.
2. УКРСНАБСОЮЗ. URL: <http://lenta.dp.ua/ua/>
3. Тасьми еластичні. URL: <https://www.tk-furniture.com.ua/tasma-elasticzna-vidminnist-vid-chogo-zalezhit-tsina-zastosuvannya/>
4. Шнури, мотузки. URL: <https://texfofanov.com/ua/shnuru>

OLIINYK H., RUBANKA A., OSTAPENKO N., KYZMENKO V. SYSTEMATIZATION OF TEXTILE AND HARDWARE PRODUCTS

The article analyzed, summarized and systematized the varieties of textile and haberdashery products according to various characteristics. Their features are indicated and characteristic features are disclosed in accordance with the purpose, raw material composition, manufacturing method, and the areas of application are described.

Key words: *textile tape, tape, elastic tape, cord, sewing products*